

Bordeauxské komuniké o zvýšené evropské spolupráci v odborném vzdělávání a přípravě

Komuniké evropských ministrů odborného vzdělávání a přípravy, evropských sociálních partnerů a Evropské komise, kteří se 26. listopadu 2008 setkali v Bordeaux, aby přehodnotili priority a strategie Kodaňského procesu.

I – Od Kodaně k Bordeaux: tvůrčí, účinný a dynamický proces

Při zahájení Lisabonské strategie v březnu 2000 stanovily hlavy států nebo vlád rok 2010 jako konečný termín pro dosažení jejích cílů.

Rok 2010 také znamená ukončení pracovního programu „Vzdělávání a profesní příprava 2010“, jehož důležitou složkou je Kodaňský proces. Příští dva roky (2009-2010) proto budou příležitostí k hodnocení a přemítání o budoucnosti strategie a programu vzdělávání a profesní příprava.

Proces spolupráce zahájený v Kodani v roce 2002 se ukázal jako účinný. Přispívá k úspěchu ekonomické a sociální dimenze Lisabonské strategie. Podílí se na vytváření pozitivnějšího a dynamičtějšího obrazu odborného vzdělávání a přípravy (OVP), přičemž zachovává bohatství rozmanitosti jednotlivých systémů.

Od Kodaně k Maastrichtu, Helsinkám a k Bordeaux je oblast evropského OVP budována na základě transparentnosti a vzájemné důvěry.

Ambiciózní priority umožnily vytvoření klíčových nástrojů na evropské úrovni

Vytvoření klíčových nástrojů pro transparentnost a uznávání znalostí, dovedností a kompetencí i pro kvalitu systémů představuje nejvýznamnější politický příspěvek ke Kodaňskému procesu: společné evropské principy pro identifikaci a validaci výsledků neformálního a informálního učení, Europass, Evropský rámec kvalifikací (EQF), budoucí evropský kreditní systém pro OVP (ECVET) a budoucí Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality (EQARF). Tyto nástroje participující země zavádějí na základě dobrovolnosti v rámci své legislativy.

Kromě toho pomáhají modernizované pracovní metody – vytváření evropských sítí, národní konzultace, pilotní projekty, výměny osvědčených praktických zkušeností – podporovat povědomí zainteresovaných stran o těchto společných nástrojích a propagovat jejich využívání.

Proces vede k podstatným změnám v národní politice

V zemích podílejících se na procesu

Evropské nástroje podporují modernizaci systémů, transparentnost kvalifikací a další rozvoj mobility.

Současné priority zemí v OVP odrážejí kontinuitu jejich práce na národní úrovni v rámci úkolů přijatých v Maastrichtu a později v Helsinkách. Odpovídají také oblastem, v nichž země podávají zprávy o největším pokroku.

Významný katalytický účinek má zejména společné úsilí o vytvoření Evropského rámce kvalifikací (EQF) založeného na výsledcích učení: EQF podstatně přispívá k zavádění národních rámců kvalifikací; principy, na nichž je založen, mají značné důsledky pro organizaci systémů a jsou používány ve všech odvětvích

a na všech úrovních vzdělávání a profesní přípravy. Důraz se jasně přesunul na výsledky učení chápané jako znalosti, dovednosti a kompetence.

Pro validaci výsledků neformálního a informálního učení jsou stanovovány právní a administrativní rámce a vytvářeny metody. Tato validace je považována za činnost související se zaváděním národních rámců kvalifikací.

Pokud jde o budoucí kreditní systém ECVET, země jsou připraveny zkoumat prostředky vyžadované pro jeho zavedení. Očekávaným účinkem je další rozvoj vnitroevropské mobility, významnější rozvoj individuálních kariérních drah, lepší uznávání výsledků informálního a neformálního učení, lepší transparentnost a vzájemná důvěra mezi jednotlivými vzdělávacími systémy.

Vytvoření EQF a ECVET vede ke zvýšeném zájmu o kvalifikační procesy a výsledky učení i k rozvíjení vzájemné důvěry.

Pozornost, která je v národních politických prioritách věnována kvalitě, jde ruku v ruce s rostoucí pozorností věnovanou zvyšování kompetencí učitelů a instruktorů, atraktivitě jejich povolání a jejich statusu.

Poradenské struktury jsou posilovány s důrazem na kvalitu, na to, aby poradenské služby braly v úvahu ohrožené skupiny a na koordinační mechanismy, které poskytují celoživotní poradenství.

Obecně spočívají preventivní a nápravná opatření v jádru strategií navržených pro zlepšení přístupu k celoživotnímu vzdělávání prostřednictvím nových a flexibilnějších vzdělávacích cest.

V třetích zemích

Práce vykonaná v Kodaňském procesu poskytuje důležitou pomoc při modernizaci systémů OVP a při reformách – aktivně podporovaných Evropskou nadací odborného vzdělávání (ETF) – v zemích dotčených rozšířením a evropskou politikou sousedství. Existují iniciativy zabývající se například prvními kroky k vytvoření národních rámců kvalifikací, metodami a nástroji zajišťování kvality, řešeními na podporu efektivnosti a rovnosti nebo přístupy zaměřenými na lepší zapojení sociálních partnerů.

2008-2010: Realizovat, poskytnout čas a zaručit souvislost

Výše uvedené výsledky ukazují, že všechny země se zavázaly k procesu modernizace svých systémů OVP spojenému se zaváděním evropských nástrojů. Toto úsilí by měly podpořit společné metody.

Synergie a sítě pro výměnu osvědčených praktických zkušeností a provádění pilotních projektů i konsolidovaný proces představují priority pro všechny země.

Vzhledem k ekonomickým a sociálním výzvám je v nadcházejících letech pro Kodaňský proces nutná nová strategická vize.

II – Evropské vzdělávání a profesní příprava musí odpovídat na výzvy globalizace

Evropská odezva na globalizaci je obsažena v Lisabonské strategii, která podporuje společnost a ekonomiku založenou na znalostech a inovacích.

“Poskytování vysoce kvalitního vzdělávání a větší a účinnější investování do lidského kapitálu a tvořivosti v průběhu celého lidského života jsou klíčové podmínky evropského úspěchu v globalizovaném světě“ (Evropská rada, 13.-14. března 2008).

Hlavní úkoly, které zůstávají nesplněny

Míra nezaměstnanosti mládeže je stále vysoká (15,5 % v roce 2007).

Nízké dosažené vzdělání mladých lidí: přesto, že došlo k pokroku, je podíl mladých lidí, kteří opouštějí školu s pouhým nižším sekundárním vzděláním (14,8 % v roce 2007), stále mnohem vyšší než 10% meta stanovená pro rok 2010.

Nízká míra kvalifikace dospělých: 78 milionů Evropanů v produktivním věku (25-64 let) má jen nízkou kvalifikaci. Stále je jen velmi málo dospělých, kteří se účastní vzdělávacích činností. Nabídka vzdělávání pro starší pracovníky, lidi s nízkou kvalifikací a pro ty, kdo pracují v malých a středních podnicích, je zvláště omezená. To je velmi znepokojivé, protože malé a střední podniky tvoří páteř ekonomiky a jsou hlavním zdrojem nových pracovních příležitostí.

Hlavní trendy: strukturální změny, které budou mít důsledky pro trh práce a systémy odborného vzdělávání¹

Evropská unie čelí jak uvnitř, tak vně svých hranic novým výzvám, jejichž rozsah nebyl v roce 2000 ještě zjevný.

Krise zasahující celou ekonomiku bude mít důsledky pro zaměstnanost: míra nezaměstnanosti pravděpodobně poroste. V tomto kontextu je zvláště důležité povzbuzovat investování do OVP.

Globální konkurence se zvyšuje s rostoucím počtem nových vynořujících se hospodářských mocností (např. Brazílie, Ruska, Indie a Čína; pro tyto země se někdy používá zkratka BRIC).

Demografické změny, zejména stárnutí populace, budoucí potřeba kvalifikací a přetrvávající nerovnosti vyžadují různá politická opatření, která by se na tyto problémy zaměřila.

Rychlý technický pokrok, nové informační technologie, výzvy představované klimatickými změnami a potřebou udržitelného rozvoje vyžadují anticipaci potřeb kvalifikací a neustálé přizpůsobování kvalifikací pracovníků prostřednictvím OVP.

V Evropě může v období do roku 2020 dojít k nedostatku kvalifikací posílenému důsledky rozšíření EU. V EU-25 by mohlo být v letech 2006 až 2020 vytvořeno více než 20 milionů pracovních míst, navzdory ztrátě více než 3 milionů pracovních příležitostí v primárním sektoru a téměř 0,8 milionu v průmyslu. Téměř tři čtvrtiny všech pracovních míst se očekávají v sektoru služeb. Nahrazení těch, kdo opouštějí trh práce, by mělo představovat 85 milionů pracovních míst, zatímco ve stejném období se pracující populace sníží zhruba o 6 milionů lidí². Navíc je třeba bdít nad tím, aby nedošlo k odlivu mozků, a přijmout nezbytná opatření, která by tomu zabránila.

Pro evropskou politiku OVP je nezbytná nová strategická vize

OVP je na křižovatce hospodářské a sociální politiky a politiky zaměstnanosti. OVP by mělo podporovat excelenci a zároveň zaručovat rovnost příležitostí. Hraje klíčovou roli v produkovaní kvalifikací, které bude Evropa potřebovat. OVP je úzce spojeno se všeobecným vzděláváním a vysokoškolským vzděláváním, a proto je podstatné pro uskutečňování strategií celoživotního vzdělávání. Budoucí strategický rámec pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a profesní přípravy by mohl v tomto kontextu hrát důležitou roli. OVP představuje investici, která by měla:

Brát v úvahu úkoly sociální soudržnosti, rovnosti a aktivního občanství

Tento cíl znamená získávání klíčových kompetencí, v neposlední řadě sociálních dovedností, znalostí cizích jazyků, otevřenosti vůči jiným kulturám, podnikatelství. OVP by mělo nabízet individualizované kariérní cesty tak, aby integrovalo lidi, kteří předčasně opustili studium nebo profesní přípravu nebo jsou na okraji společnosti. Žáci a dospělí s problémy by měli mít snadný přístup k informačním a poradenským službám, přizpůsobeným jejich potřebám.

Podporovat konkurenceschopnost a inovace

Vyrovnat se s potřebami kvalifikací vysoké úrovně

V roce 2020 bude téměř 31,5 % evropských zaměstnání vyžadovat kvalifikace terciární úrovně a 50 % bude vyžadovat vyšší sekundární nebo postsekundární úroveň (zvláště profesních kvalifikací). Počet pracovních míst vyžadujících nízkou nebo žádnou kvalifikaci bude klesat – v roce 2020 budou představovat jen 18,5 %.

V letech 2006 až 2020 bude trh práce potřebovat dvakrát tolik lidí s kvalifikacemi střední úrovně než s kvalifikacemi vysoké úrovně, mají-li se nahradit ti, kdo odešli do důchodu nebo opustili trh práce z jiných důvodů.

Požadovaná úroveň kvalifikací se pravděpodobně zvýší ve všech povoláních včetně těch, která tradičně obvykle zahrnovala jednoduché a rutinní úkoly.²

To vyžaduje, aby spojení mezi odborným a vysokoškolským vzděláváním byla posílena a excelence byla podporována, přitom se však zabránilo vylučování.

Reagování na potřeby trhu práce: to znamená vytváření nástrojů pro anticipaci potřeb kvalifikací – i nedostatku pracovních sil – a pořízení seznamu nových druhů povolání na evropské a národní úrovni; pro Evropu je klíčové mít střednědobou vizi kvalifikací potřebných k tomu, aby Evropa byla konkurenceschopná na globalizovaném trhu práce. Bude nezbytné vzít v úvahu poptávku vyplývající z potřeby nahradit lidi, kteří odešli do důchodu.

Anticipovat rychlé tempo zastarávání kvalifikací vytvořením mostu mezi školním vzděláváním a přípravou na pracovišti, podporováním alternační profesní přípravy, rozvíjením vzdělávání dospělých v podnicích a na vysokých školách.

Rozvíjet tvořivost a pěstovat schopnost inovovat.

Uskutečnit koncept celoživotního vzdělávání a mobility

Měly by být vybudovány přechody mezi všeobecným, odborným a vysokoškolským vzděláváním; měly by být vytvářeny individualizované cesty spojující počáteční a další profesní přípravu a valorizované všechny formy učení: formální, neformální a informální.

Měla by být podporována mobilita pracovníků, učících se osob a učitelů v systémech OVP z jednoho systému do druhého, z jedné země do druhé. Občané by měli být schopni shromažďovat a přenášet výsledky učení získané ve formálním, neformálním nebo informálním kontextu tak, aby tyto výsledky učení mohly být uznány díky zavedení evropských nástrojů pro transparentnost a uznávání kvalifikací.

Mechanismy zajišťování kvality by mohly přispívat k modernizaci systémů OVP a k vzájemné důvěře.

Tyto mechanismy spoléhají mezi jiným také na přizpůsobené a aktualizované počáteční a další vzdělávání instruktorů a učitelů.

Sociální partneři by měli být zapojeni na všech úrovních.

Princip sdílené odpovědnosti mezi státem, sociálními partnery, místními činiteli a občany vyžaduje účast všech těchto zainteresovaných stran na politice OVP.

Příslušné veřejné a soukromé zdroje by měly být mobilizovány, včetně evropských fondů.

III – Zachovat směr a dodat nový elán

Ve světle současných problémů, jimž Evropa čelí, a dosavadních výsledků procesu je jasné, že priority a linie stanovené od roku 2002 jsou stále relevantní – je však potřebný nový elán.

To nás vede k definování čtyř prioritních oblastí pro budoucí činnost

1. Zavádění nástrojů a plánů pro podporu spolupráce v odborném vzdělávání na národní a evropské úrovni
2. Zvýšení kvality a atraktivity systémů odborného vzdělávání a přípravy
3. Zlepšování spojení mezi OVP a trhem práce
4. Posilování způsobů evropské spolupráce

1. Zavádění nástrojů a plánů pro podporu spolupráce v odborném vzdělávání na národní a evropské úrovni

Proces vytvořil hlavní nástroje pro zlepšování transparentnosti kvalifikací a podporování mobility. Pokud jsou založeny na metodě výsledků učení a nesou s sebou využití mechanismů zajišťování kvality pro vzájemnou důvěru, mají významné důsledky pro národní systémy OVP.

Nyní je podstatné zaručit, že budou zaváděny s využitím vhodných metod a rozvíjeny konzistentním způsobem. Je důležité:

- Vytvářet národní systémy kvalifikací a rámců založené na výsledcích učení, v souladu s Evropským rámcem kvalifikací;
- Zavést budoucí evropský kreditní systém pro OVP (ECVET) společně s budoucím Evropským referenčním rámcem pro zajišťování kvality (EQARF) tak, aby se posílila vzájemná důvěra;
- Z tohoto hlediska by měly být rozvíjeny:
 - pilotní projekty, příslušné metody a podpůrné nástroje;
 - principy a nástroje pro validaci výsledků neformálního a informálního učení, spojené se zaváděním národních rámců kvalifikací, Evropského rámce kvalifikací a systému ECVET.

To by mohlo zahrnovat trvalé evropské sítě pro realizaci EQF a ECVET, například na bázi odvětvového přístupu;

– nástroje zajišťování kvality.

To by se mohlo týkat zejména procedur zaměřených na aplikaci nástrojů Společenství;

– konzistentnost mezi různými nástroji.

Pilotní projekty by mohly být využity zvláště k zaručení návaznosti mezi ECTS a ECVET z hlediska celoživotního vzdělávání.

2. Zvýšení kvality a atraktivity systémů odborného vzdělávání a přípravy

Atraktivnost, dostupnost a kvalita by měly umožnit OVP hrát hlavní roli ve strategiích celoživotního vzdělávání s dvojitým cílem: (i) zároveň podporovat rovnost, výkonnost podniku, konkurenceschopnost a inovace; (ii) umožňovat občanům získat kvalifikace, které potřebují pro kariérní vývoj, ke vstupu do profesní přípravy, k aktivnímu občanství a k dosažení osobního uspokojení. OVP by mělo podporovat excelenci a přitom zaručovat rovné příležitosti. Bude třeba:

Podporovat atraktivnost OVP pro všechny cílové skupiny

- Propagovat OVP mezi žáky, rodiči, dospělými (zaměstnanými, nezaměstnanými nebo neaktivními) a podniky, např. pokračováním v organizaci soutěží v kompetencích, jako je *Euroskills*;
- Zaručovat nediskriminační přístup k OVP a účasti na něm, přihlížet k potřebám lidí nebo skupin ohroženým vyloučením – zejména lidí, kteří předčasně opustili školu, nekvalifikovaných a znevýhodněných lidí.

V tomto kontextu:

- Získávání klíčových kompetencí je nezbytným předpokladem pro OVP (realizace Doporučení Evropského parlamentu a Rady z 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení³);
- Měla by být rozvíjena partnerství mezi školami, aktéry na místní úrovni a v hospodářské sféře;
- Zájem mužů a žen o OVP a zapojení do něj v odvětvích, kde jsou málo zastoupeni, by měl být podporován;
 - Usnadňovat přístup k informacím a k službám celoživotního poradenství a profesní orientace úspěšnou realizací Usnesení Rady ze dne 21. listopadu 2008 – „Lepší začlenění celoživotního poradenství do strategií celoživotního učení“⁴.

Měly by být propagovány systémy profesní orientace, které pomáhají mladým lidem a dospělým lépe zvládnout přechody ve vzdělávání a profesní přípravě a v průběhu celé kariérní dráhy;

- Usnadňovat cesty umožňující lidem postupovat z jedné kvalifikační úrovně do druhé posilováním spojení mezi všeobecným vzděláváním, OVP, vysokoškolským vzděláváním a vzděláváním dospělých;

Podporovat excelenci a kvalitu systémů OVP

- Vytvářet mechanismy zajišťování kvality podporováním budoucích doporučení EQARF; aktivně se účastnit na Evropské síti pro zajišťování kvality v OVP při vytváření společných nástrojů a podporovat realizaci EQF zvyšováním vzájemné důvěry;
- Zvyšovat investice do počátečního a dalšího vzdělávání lidí zapojených do OVP: učitelů, instruktorů, tutorů, profesních poradců;
- Zakládat politiku OVP na spolehlivých poznatcích podpořených přesným výzkumem a daty a zlepšovat statistické systémy a data týkající se OVP;
- Vytvářet národní systémy a rámce kvalifikací založené na výsledcích učení, které mohou zaručovat vysokou kvalitu a zároveň zajišťovat kompatibilitu s Evropským rámcem kvalifikací;
- Podporovat inovace a tvořivost v OVP a uskutečňovat Závěry Rady ze dne 22. května 2008 o podpoře tvořivosti a inovací prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy⁵;
- Rozvíjet jazykové vzdělávání a přizpůsobovat je specifickým charakteristikám OVP;
- Zlepšovat dostupnost a návaznost vzdělávacích cest mezi OVP, všeobecným vzděláváním a vysokoškolským vzděláváním.

3. Zlepšování spojení mezi OVP a trhem práce

Má-li politika OVP přispívat k lepší zaměstnatelnosti a jistotě profesních drah, k anticipování a řízení přechodů na trhu práce a ke zvyšování konkurenceschopnosti podniků, musí se řídit potřebami trhu práce a musí se na ní podílet sociální partneři. Bude třeba:

- Pokračovat ve vytváření mechanismů perspektivního plánování, kladoucím důraz na zaměstnání a kvalifikace na národní úrovni a v celé Evropě, v identifikování potenciálního nedostatku pracovních sil a odpovídání na budoucí potřeby kvalifikací a kompetencí (kvantitativní i kvalitativní) v hospodářství i v podnicích, zejména v malých a středních podnicích, v souladu se závěry Evropské rady z 13. a 14. března 2008 a s Usnesením Rady ze dne 15. listopadu 2007 „Novými dovednostmi k novým povoláním“⁶;
- Zaručovat, aby se sociální partneři a zainteresované strany v hospodářství řádně zapojili do definování a realizace politiky OVP;
- Zlepšovat služby profesní orientace a poradenství usnadňující přechod z profesní přípravy do zaměstnání, a tak přispívat k cílům stanoveným v Návrhu usnesení Rady z 18. května 2004 o posilování politiky, systémů a praxe na poli poradenství v průběhu celého

života v Evropě⁷; aktivně se podílet na Evropské síti politiky celoživotního poradenství;

- Posilovat mechanismy, včetně finančních (veřejných i soukromých), určené na podporu vzdělávání dospělých – zejména na pracovišti a se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky – se záměrem přispívat k lepším kariérním možnostem a ke konkurenceschopnosti podniků. V tomto ohledu by měla být realizována opatření vyjádřená v Závěrech Rady ze dne 22. května 2008 o vzdělávání dospělých⁸;
- Rozvíjet a zavádět validaci a uznávání výsledků neformálního a informálního učení;
- Zvyšovat mobilitu lidí absolvujících profesní přípravu vztahující se k práci posilováním existujících programů Společenství na podporu mobility, zejména pro učně. Závěry Rady z 21. listopadu 2008 vztahující se k mobilitě mladých lidí mají přispívat k tomuto procesu;
- Zvýšit roli vysokoškolského vzdělávání v OVP a při lepším začleňování lidí do trhu práce.

Zvláště důležité je podporovat rozvoj další profesní přípravy dospělých na vysokých školách a brát přitom v úvahu Chartu evropských univerzit o celoživotním vzdělávání.

4. Posilování způsobů evropské spolupráce

Úkolem bude: (i) konsolidovat účinnost a specifickou Kodaňského procesu v budoucím strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti

IV – Realizace a podávání zpráv o pokroku

Realizace opatření vytyčených ve výše uvedených čtyřech oblastech s ohledem na priority Kodaňského procesu pro období let 2008–2010 by měla být podpořena:

- odpovídajícím veřejným i soukromým financováním s využitím příslušných zdrojů EU, např. Evropského sociálního fondu a Evropského fondu regionálního rozvoje a půjček z Evropské investiční banky při provádění reformy na národní úrovni v souladu s prioritami členských států; a programem „Celoživotní vzdělávání“ při účinné realizaci nástrojů Společenství;
- pokračováním práce zaměřené na zlepšování rozsahu, srovnatelnosti a spolehlivosti statistik OVP v úzké spolupráci s Eurostatem, OECD, Cedefopem a Evropskou nadací odborného vzdělávání (ETF) a vytvářením jednoznačnější složky „OVP“ v celkovém rámci indikátorů a kritérií. Právo účasti na této práci by mělo být zaručeno všem členským státům;
- dalším rozvíjením činností při anticipaci potřeb kvalifikací a nesouladu mezi nabídkou a poptávkou v úzké spolupráci s Cedefopem, ETF a Eurofoundem;
- výměnou informací s třetími zeměmi, zvláště s těmi, které jsou zahrnuty do politiky rozšiřování a evropské politiky sousedství.

vzdělávání a profesní přípravy a zároveň dbát o skloubení politiky OVP, všeobecného a vysokoškolského vzdělávání, (ii) dále rozvíjet spolupráci s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi. Bude třeba:

- Zlepšovat způsoby evropské spolupráce v oblasti OVP, zejména zvyšováním efektivnosti vzájemného učení se a využíváním výsledků tohoto učení v národní politice.

V rámci otevřené metody koordinace⁹ je zvláště důležité zevšeobecňovat praktické zkušenosti vzešlé z dola a podporovat zapojení různých zainteresovaných stran do navrhování a realizace nástrojů;

- Zaručovat integraci a viditelnost OVP mezi prioritami budoucího strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a profesní přípravy a zároveň dbát o skloubení politiky OVP, všeobecného a vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání dospělých; posilovat spojení s evropskou politikou vícejazyčnosti a mládeže.

V tomto kontextu bude důležité:

- vytvářet spojení mezi Kodaňským a Boloňským procesem;
- posilovat viditelnost Kodaňského procesu jako příspěvku k dosažení lisabonských cílů;
- Konsolidovat výměnu a spolupráci s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, zejména s OECD, Radou Evropy, Mezinárodní organizací práce a s UNESCO. Právo všech členských států účastnit se na této práci by mělo být zaručeno.

Kooperace v této práci by měla být inkluzivní a zapojovat všechny členské státy, Komisi, kandidátské země, země ESVO/EHP a sociální partnery.

Cedefop a Evropská nadace odborného vzdělávání budou nadále podporovat Komisi, zejména monitorováním a podáváním zpráv o pokroku při realizaci.

Zvláštní pozornost by měla být věnována pokroku v OVP ve zprávách o budoucím strategickém rámci pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a profesní přípravy a o národních programech lisabonských reform.

Příští následná schůzka

Příští následná ministerská schůzka se bude konat v belgických Bruggách v roce 2010. Úkolem schůzky bude evaluovat uskutečňování Kodaňského procesu a uvažovat o jeho orientaci po roce 2010 v kontextu budoucího strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a profesní přípravy.

Přeložila Anna Konopásková

¹ *Business Europe, CEEP, CES, UEAPME, Key challenges facing European labour markets. A joint analysis of European social partners. 2007.*

² *CEDEFOP. Future skill needs in Europe : medium-term forecast : synthesis report. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2008. 121 s. ISBN 978-92-896-0500-7. Studie zahrnuje 25 členských států EU (bez Bulharska a Rumunska), plus Norsko a Švýcarsko.*

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:CS:PDF>

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:319:0004:0007:CS:PDF>

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:141:0017:0020:CS:PDF>

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:290:0001:0003:CS:PDF>

⁷ http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/resolution2004_en.pdf

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:140:0010:0013:CS:PDF>

⁹ http://www.eu2007.min-edu.pt/np4/?newsId=72&fileName=THE_OPEN_METHOD_OF_COORDINATION_IN_EDUCATION_AND_TRAINING.pdf

Prameny:

The Bordeaux Communiqué on enhanced European cooperation in vocational education and training.

http://ec.europa.eu/education/news/news1087_en.htm

Přeloženo s přihlédnutím k francouzské verzi a doplněno o některé další odkazy na dokumenty EU.